

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Norvég Finanszírozási Mechanizmus (2009-2014)
Kétoldalú kutatási együttműködési program:

KÖRNYEZETVÉDELEM
(tematikus fókuszterület)

Dr. Makai Martina

főosztályvezető

Környezetügyi Államtitkárság

Környezeti Fejlesztéspolitikai Főosztály

Környezetvédelmi fókuszterület tervezése

Figyelembe vett hazai, szakpolitikai-stratégiai dokumentumok:

- **Nemzeti Környezettechnológiai Innovációs Stratégia**
(1307/2011. (IX. 6.) sz. Korm. Határozat)
- **3. Nemzeti Környezetvédelmi Program**
- **Nemzeti Vidékstratégia 2020**
- **Nemzeti Éghajlat-változási Stratégia (2008–2025)**

Pályázati lehetőségek a környezetvédelemi témában

- **Nagyméretű projektek (fókuszterületenként):**
projektenként max. 3 m EUR, min. 1 m EUR (kivételes esetben 170e EUR)
  - 1. **Környezetvédelem:** 10 millió EUR (~ 2,9 milliárd HUF)
  - 2. **Egészségügy:** 10 millió Euro (~ 2,9 milliárd HUF)
  - 3. **Társadalomtudományok, nemek közötti esélyegyenlőség:** 1
millió EUR (~ 290 millió HUF)
- +
- **Kisméretű projektek: 3,8 millió Euró**
projektenként max. 250e EUR, min. 5000 EUR

Javasolt kutatási területek

1. Termékek és szolgáltatások környezetvédelmi szempontú kutatása
2. Környezetszennyezés megelőzésére és kezelésére vonatkozó kutatások
3. Környezetvédelmi technológiák hatásvizsgálatának kutatása
4. Természetvédelemmel kapcsolatos kutatások
5. Környezetvédelmi és élelmiszerbiztonsági kutatások a mezőgazdasági technológiák területén

---

1. Termékek és szolgáltatások környezetvédelmi szempontú kutatása

- erőforrás-hatékony, alacsony szennyezőanyag- és zajkibocsátású termékek kutatása;
- a veszélyes anyagok felhasználásának csökkentése a termékekben;
- a termékek élettartamának növelését célzó kutatások;
- a termékek életciklusa során a kisebb energiafelhasználásra irányuló kutatások;
- a termékek javíthatóságát szolgáló kutatások;
- erőforrás-hatékony szolgáltatások kutatása;
- korszerű anyagok kifejlesztése a szolgáltatáshoz;
- alacsony környezetterhelésű eljárások kutatása;
- környezetállapot-modellezés kutatása és fejlesztése;
- monitoring rendszerek és eszközök kutatása és fejlesztése;

2. Környezetszennyezés megelőzésére és kezelésére vonatkozó kutatások

- szennyezés-megelőzésen alapuló technológiák valamint veszélyes anyag felhasználás és kibocsátás csökkentést eredményező technológiák kutatása;
- víz-, energia- és anyagtakarékos, hulladékszegény technológiák kutatása;
- a hagyományos anyagok és technológiák újrafelfedezése és alkalmazásba vétele az alacsonyabb anyag- és energiahasználat érdekében;
- a kulcsfontosságú, új technológiák (ideértve a nano-, foto-, biotechnológiákat) és korszerű anyagok környezetvédelmi célú kutatása, az elővigyázatossági irányelv szem előtt tartásával;
- a „geotermikus kútpárok” kutatása, műszaki kérdéseinek technológiai innovációja, különös tekintettel a porózus tárolókra;
- használt, nagy sótartalmú termálvíz kezelésére irányuló kutatások;
- hulladékkezelésre irányuló kutatások;
- termék- és energia-előállítás mezőgazdasági és élelmiszeripari hulladékból;
- légszennyezés-csökkentésre irányuló kutatások;
- szennyvízkezelési technológiák kutatása;
- remediációs és kármentesítési technológiák kutatása

---

3. Környezetvédelmi technológiák hatásvizsgálatának kutatása

- környezeti hatásvizsgálatok módszertani kutatása;
- korszerű és új (nano-, foto-, bio) technológiák, és anyagok környezeti hatásainak kutatása, vizsgálata;
- a hagyományos technológiák, termékek és eljárások környezetvédelmi hatásainak kutatása;
- a környezettudatos gondolkodás társadalmi beágyazására irányuló kutatások;
- a környezetvédelemre irányuló gyakorlati képzések lehetőségeinek kutatása

4. Termékek és szolgáltatások környezetvédelmi szempontú kutatása:

- közösségi jelentőségű védett és veszélyeztetett fajok és élőhelyek hosszú távú megőrzését, természetvédelmi helyzetük nyomon követését elősegítő ökológiai alap kutatások;
- a legnagyobb problémát okozó inváziós fajok elterjedés-térképezése, terjedés-kutatása és a lehetséges védekezési módszerek kidolgozása, alap kutatás;
- védett, veszélyeztetett fajok térbeli izolációjának kutatása, élőhelyeik optimális hálózata kialakításának kidolgozása;
- bioszféra-rezervátumok működés-funkcióinak kutatása, valamint ezek korszerűsítési, fejlesztési lehetőségeinek meghatározása;
- ökoszisztéma-szolgáltatások térképezése és közgazdasági értékelésének kutatása, szerepe a fenntartható gazdaságban, a vidéki életminőség megőrzésében;
- földhasználati módok, gazdálkodási gyakorlatok biodiverzitásra gyakorolt hatását vizsgáló kutatások és kapcsolódó adatgyűjtés;
- természet- és tájvédelmi célú tervek módszertani megalapozását és kidolgozását elősegítő kutatások és adatgyűjtés;
- Erdőrezervátum Hálózathoz tartozó területek kidolgozott stratégia szerinti alapfelmérési, és erdődinamikai vizsgálati feladataihoz tartozó kutatások és adatgyűjtés;
- földtudományi természeti értékek megőrzését elősegítő kutatások és adatgyűjtés.

---

5. Környezetvédelmi és élelmiszerbiztonsági kutatások a mezőgazdasági technológiák területén

- Részletes kémiai biztonsági vizsgálat (a hazai termesztésbe vont területeken):
  - *tartós talaj- és vízszennyezéseknek élelmiszerminőségre gyakorolt hatásainak felmérése;*
  - *biológiai eredetű mikotoxin szennyezések kimutatása és elemzése;*
  - *az esetleges vegyszeres és/vagy mikotoxinos szennyezettség összehasonlítása eltérő művelésű területek között;*
  - *a hazai organikus és iparszerű mezőgazdasági termesztés összevetése;*
  - *magyar, norvég mezőgazdasági gyakorlat összehasonlítása;*
- Genetikailag módosított (GM) növények és anyagok kutatása:
  - *környezeti és ökotoxikológiai elemzésekre;*
  - *takarmányozási vizsgálatok;*

Nyomon követhetőség érdekében: Indikátorok

Mutató	Mértékegység
Anyagigényesség, -termelékenység	DMI/GDP, DMC/GDP, DMI/fő, DMC/fő
Energiaigényesség, -termelékenység	toe/GDP, toe/fő
Ökológiai lábnyom	hektár/fő
Vízigényesség	m ³ /GDP, l/fő/nap
Fosszilisenergia-hordozói és -alapanyag importfüggőség	%
Megújuló energiaforrások (szél, víz, biomassza, nap, geotermikus energia) használata, kihasználtsága	energiaforrások részesedése a teljes energiaellátásban és a villamosenergia-termelésben, %
Szállítási módok és hatékonyság, logisztikai megoldások	vízi, vasúti, közúti, csővezetékes szállítás, tkm/GDP, toe/tkm
Teljes termelési folyamathoz kapcsolódó szennyezőanyag-kibocsátás	üvegházhatású gázok, nehézfémek, mérgező anyagok, illékony szerves vegyületek, t
Kereskedelem járulékos szennyezőanyag-kibocsátása, csomagolóanyag-felhasználás	üvegházhatású gázok, illékony szerves vegyületek, t
Hulladékkezelés, -hasznosítás, -kezelés	t/GDP, t/fő, %
Szennyvízkezelés, -elvezetés, -tisztítás	m ³ , %
Környezetvédelmi célú K+F+I tevékenységekre fordított állami és magánkiadások	mFt, GERD %
Fogyasztási szokások változása	energiatakarékos eszközök és berendezések forgalmazása (mFt), elkülönített hulladékgyűjtés, t/fő, %
Környezetvédelmi iparban, kutatásban és szolgáltatásban foglalkoztatottak	%, fő
Környezetvédelmi vonatkozású, bejegyzett oltalmak, védjegyek, minősítések,	db, m ²
Exportbevétel a környezetvédelmi ipari értékesítésből	millió Ft

A környezetvédelem vonatkozásában további lehetőségek a Norvég –EGT Finanszírozási Mechanizmus (2009-2014) keretében

Norvég FM 2009-2014	EGT FM 2009-2014
Programterület neve:	Programterület neve:
A. Zöld ipari innováció	A. Energiahatékonyság
B. Globális alap a méltányos munka és háromoldalú párbeszéd előmozdításáért	B. Megújuló energia
C. Kétoldalú kutatási együttműködés	C. Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz
D. Intézményfejlesztés és intézményközi együttműködés a magyar és norvég közintézmények, helyi és regionális hatóságok között	D. Civil szervezetek támogatása
E. Népegészségügyi kezdeményezések	E. Veszélyeztetett gyermekek és fiatalok
	F. Kulturális és természeti örökség megőrzése és megújítása
	G. Ösztöndíjak

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!